

**KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
E L N Ő K E**

VI/16-10/2023

ELŐTERJESZTÉS

**a Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének
2023. március 9-ei ülésére**

Tárgy: Komárom-Esztergom Vármegye 2021-2027-es időszakra szóló Integrált Területi Programjának módosítása

Előterjesztő: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Előadó: Hummel Rudolf főosztályvezető, Nagy Edit osztályvezető

Tisztelt Közgyűlés!

Az Európai Bizottság 2022. december 22-én jóváhagyta a TOP PLUSZ-t (Terület-és Településfejlesztési Operatív Program). Ez azt jelenti, hogy tovább folytatódhat a TOP PLUSZ megyei forráskeretének felhasználása. A program még 2020. decemberében indult az egyes intézkedésekhez kapcsolódó pályázati felhívások folyamatos megnyitásával. Az 53,6 milliárd Ft összegű megyei forráskeretre mindezidáig 127 támogatási kérelem érkezett be, a mai napig 21,3 milliárd Ft összegben született támogatói döntés.

Azzal, hogy a TOP PLUSZ elfogadást nyert, a közeljövőben újabb pályázati felhívások nyílnak meg és újabb források lekötésére nyílik lehetőség a vármegyében.

Mindennek azonban feltétele, hogy a megyei források felhasználásának alapjául szolgáló megyei integrált területi programot (a továbbiakban: ITP) módosítsuk, felülvizsgáljuk, ugyanis a TOP PLUSZ elfogadásakor számos változás következett be a programban.

Emlékeztetem a közgyűlés tagjait, hogy az ITP elfogadására 2021. június 16-án került sor a 48/2021.(VI.16.) sz. közgyűlési határozattal. Akkor az ITP elnevezésében még szerepelt az „előzetes” jelző. Ez arra utalt, hogy a TOP PLUSZ az EU által akkor még nem került elfogadásra, így az ITP státusza sem lehetett végleges. Ez a változat az 1.0-ás verziószámot kapta. Az ITP 1. sz. módosítására 2022. április 28-án került sor az 50/2022.(IV.28.) sz. közgyűlési határozat elfogadásával. Az ITP 1. sz. módosítása a 2.0-ás verziószámot kapta.

Jelen módosítás az ITP 2. sz. módosítása azzal, hogy a dokumentum elnevezéséből már az „előzetes” jelző kikerült. A dokumentum verziószáma a 3.0.

Az ITP 2. sz. módosítását az Irányító Hatósággal (IH) folyamatosan konzultálva készítettük el, azt munkarészenként (Területi Kiválasztási Rendszer, Forrás-allokációs tábla, ITP szöveges részek) az IH véleményezte és jóváhagyta, a teljes dokumentumra a minőségbiztosítás 2023. március 3-án megtörtént (3. sz. melléklet). Az IH annak tartalmát jóváhagyta. Az Indikátortábla elképzelhető, hogy még kiegészítésre kerülhet, ezért kérem a közgyűlés felhatalmazását, hogy ezzel

a fejezettel, vagy az IH esetleges további javaslataival a dokumentumot a későbbekben még kiegészíthessem.

A vármegyei önkormányzat az ITP-t és az azt megalapozó területi terveket is széles körű partnerségben készítette el, így az ITP módosítását is társadalmasításra bocsátottuk. A tervezési dokumentumot eljuttattuk a vármegye valamennyi települési önkormányzatának, a Terület-és Vidékfejlesztési Kollégium tagjainak, a TEVIK térségi és tematikus szakmai műhelyei tagjainak, a megyei Foglalkoztatási Paktum szervezet tagjainak. A tervezési dokumentumot a két kiemelt fenntartható városnak, Tatabányának és Esztergom megyei jogú városnak is megküldtük. Ez összesen 224 szervezetet foglalt magába. A 2023. március 6-i időpontig számos írásos észrevétel, javaslat, megerősítő visszajelzés érkezett. Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata számára kiemelten fontos, hogy a vármegyei integrált területi program egy széles körű konszenzuson alapuló dokumentum legyen, katalizálva a vármegye fejlődését. Mindezekon túl az ITP módosítását a vármegyei önkormányzat honlapjára való feltöltéssel mindenki számára hozzáférhetővé, elérhetővé tettük:

http://www.kemoh.hu/cikk_kepek/megyefejeltes/kem-itp-2mod.pdf

A linke kattintva, a megnyíló felületen a 3. ponthoz (Elfogadott tervek módosításai) kell görgetni. Az itt található táblázat 2. sorában található az ITP 2. sz. módosítása (3.0-ás változat). A táblázat első sorában található az ITP 1. sz. módosítása (2.0-ás változat). Míg az az ITP alapváltozata (1.0) feljebb a 2. elfogadott tervek alatt található táblázat 7. sorában található Komárom-Esztergom Megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027 szövegre kattintva olvasható.

Jelen előterjesztés mellékletét képező ITP módosításban a könnyebb áttekinthetőség érdekében az új szövegrészeket piros színnel sárga kiemeléssel, a kikerülő szövegrészeket piros színnel és áthúzással jelöltük. A kiindulási alap az ITP 2. sz. módosítása, a 2.0-ás verzió volt.

A változások könnyebb nyomon követése érdekében összefoglalom az ITP módosítás legfőbb elemeit:

1. Névváltozások átvezetése:

A teljes dokumentumban átvezetésre került a megyei önkormányzatot érintő vármegyei névváltozás. Lényeges, hogy a dokumentumban behivatkozott területfejlesztési tervek (területfejlesztési koncepció, program) esetében erre nem került sor, mert ezeket a közgyűlés még „megyei” előtaggal fogadta el, és az IH tájékoztatása szerint ezeket a dokumentumokat nem kell emiatt módosítani.

2. A TOP PLUSZ-ban az egyes prioritásokat és intézkedéseket érintő változások átvezetése:

Új intézkedések:

1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)

2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)

2.1.4 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)

Az 1. prioritásból a helyi gazdaságfejlesztés, a 4 -és ötszámjegyű utak fejlesztése, a helyi és térségi turizmus fejlesztése és az aktív turizmus fejlesztése intézkedések átkerültek a 6. (új) prioritásba (versenyképes vármegye). A fenntartható városok esetében ugyanezek a tevékenységek is átkerültek az 1. prioritásból (1.3.2: fenntartható városfejlesztés) a 6. prioritásba önálló intézkedésként (6.2.1: fenntartható versenyképes városfejlesztés).

Fenti változás érintette a vármegyei célok és TOP PLUSZ illeszkedések közötti koherenciát szemléltető táblázatokat is.

3. Az ITP módosításhoz készített sablon iránymutatásainak való megfelelés:

A fenntartható városok kijelölésének módszertanát, a kiemelt városokkal való együttműködési lehetőségeket és platformokat, továbbá a partnerségi tervezés fejezeteket érintő munkarészek bővebb tartalmi kifejtésére került sor.

4. Az Irányító Hatósághoz benyújtott és jóváhagyott forrásátcsoportosítási kérelmekben foglalt változások átvezetése

Az ITP 2.0-ás verziójának elfogadása óta két ilyen kérelmünk volt. Az elsőt az ME-TFPHÁT/54/1/2022 iktatószámú 2022.augusztus 2-ai keltezésű, a másodikat pedig az ME_TFPHÁT-2037-1/2022 iktatószámú 2022. december 19-án kelt IH engedély hagyta jóvá. A kérelmek részletes tartalmát a „Forráskeret változások” pont alatt ismertetjük.

5. Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések

- Bevezetésre került, hogy Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata a 2021-27-es fejlesztési ciklusban a megyei területfejlesztési terveire alapozottan, továbbá a vármegye ipari-bányászati múltjára, az Eszterházy örökségre és a vármegye természeti adottságaira épülő termék-és szolgáltatásfejlesztési stratégiájában foglaltakra tekintettel, mint kiemelt kedvezményezett kíván saját hatáskörben aktív turisztikai fejlesztéseket megvalósítani (TOP PLUSZ 6.1.4 intézkedés).
- A TOP PLUSZ változásából eredően átvezetésre kerültek a vármegyei önkormányzat helyi humán fejlesztéseket (ESZA tevékenységek) érintő tevékenységeiben történt változások. Nevezetesen a vármegyei önkormányzat tervezi a már meglévő Szolgáltatási Út Térképének és Vármegyei Esélyteremtő Paktumának a felülvizsgálatát, módosítását a Vármegyei Felzárkózási Fórumok bevonásával. A vármegyei önkormányzat e tervekre alapozottan a vármegyei szolgáltatáshiányokra reflektálva tervezi közösségfejlesztési, szemléletformálási, identitásmegőrzési-erősítési tevékenységek megvalósítását kiemelten a hátrányos helyzetű célcsoportokra fókuszálva. A vármegyei önkormányzat mind esélyegyenlőségi, mind identitás-erősítést szolgáló projekteket is valósított már meg, így széles partnerséggel és ismeretekkel bír. A projektek megvalósítását a vármegyei önkormányzat kiemelt kedvezményezettként kívánja megvalósítani (TOP PLUSZ 3.1.3-as intézkedés).
- A TOP PLUSZ által bevezetett klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás intézkedést Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata saját hatáskörben kívánja megvalósítani. A vármegyei önkormányzat messzemenően elkötelezett a környezetvédelem mellett. Elfogadott környezet-védelmi program birtokában, a 2014-2020-as fejlesztési ciklusban megyei klímastratégiát, a megyében működő LEDAER Vidékfejlesztési Közösségek településeire pedig fenntartható energia és klíma akcióterveket készített. A vármegyei önkormányzat fentiekén túl létrehozta a megyei éghajlatváltozási platformot, a kezdetektől működteti annak titkárságát, alapítója a megyei virtuális erőmű programnak. Szakértő munkatársain keresztül részt vett számos megyei települési klímastratégia elkészítésében és az ahhoz szervesen kapcsolódó klímavédelmi tevékenységek eredményes megvalósításában. Jelenleg az intézkedésen nincsen forrás allokálva. Amennyiben azonban az OP

árfolyamkompenzációjából eredően forrás kerül erre az intézkedésre, azt a vármegyei önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett kívánja felhasználni (TOP PLUSZ 1.1.1 intézkedés).

- A 4 és 5 számjegyű közutak felújítására a TOP PLUSZ változásából eredően kizárólag a kedvezményezett kisbéri járásban és fenntartható városokban van mód. A fejlesztések felhasználása ennek megfelelően az alábbiak szerint alakul:
 - kedvezményezett járás: 2.830.000.000 Ft
 - 6.2.1 intézkedés (fenntartható városok): 2.800.000.000 Ft

A közútfejlesztések részletes tartalmáról önálló napirend keretében számolunk be. A projekteket a kedvezményezett járásban a Magyar Közút Nonprofit Zrt., mint kiemelt kedvezményezett valósítja meg. A fenntartható városokban a projekteket a kiemelt városok saját forráskeretük terhére valósítják meg a Magyar Közút Nonprofit Zrt-vel konzorciumban. A fenntartható városok közútfejlesztési forrásai a fenntartható városokhoz vannak tervezve (6.1.2 és 6.2.1-es intézkedés).

6. Projektkiválasztás, településdifferenciálás

Bevezetésre kerültek a fentebb már jelzett új intézkedések, egyes intézkedések esetében a településdifferenciálási szempontok bővítésre, kiegészítésre kerültek.

7. Területi Kiválasztási rendszer

A TOP PLUSZ intézkedéseit érintő változások miatt kiegészítésre kerültek a területi kiválasztási kritériumok.

8. Forrásallokáció, ütemezés

A TOP PLUSZ intézkedéseit érintő változások és az időközben jóváhagyott forrásátcsoportosítási kérelmek miatt szükséges volt az egyes forráskeretek módosítása. E változások a „forráskeretváltozások” pontban kerültek bemutatásra. Az ütemezés lekövette a TOP PLUSZ eddigi forrásfelhasználását.

9. Forráskeretváltások

A változásokat már az ITP 3.0 intézkedés-struktúrája szerint mutatjuk be, azokon az intézkedéseken keresztül, ahol volt változás.

Az ITP 2.0 teljes forráskerete 53.627.535.000 Ft

Az ITP 3.0 teljes forráskerete 53.628.000.000 Ft

A 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat szerint a vármegye forráskerete 53.628.000.000 Ft volt, a 2.0-ás változatban 465.000 Ft-tal kevesebb került betervezésre. A 3.0-ás változatban a főösszeg ezzel a különbözettel került megemelésre.

1. Prioritás „Élhető vármegye”

1.2.1-es intézkedés: élhető települések (vízrendezés, zöld felületek fejlesztése, közösségi, kulturális, sport, IKT, közlekedésbiztonság fejlesztések):

ITP 2.0 keret: 11.650.000.000 Ft

Komáromi tengely és hídfőváros térség: 3.456.000.000 Ft

Városhálózati csomópont és településeggyüttes: 4.075.000.000 Ft

Esztergomi tengely és hídfőváros térség: 4.119.000.000 Ft

ITP 3.0 keret: 13.168.188.926 Ft

Komáromi tengely és hídfőváros térség: 3.732.754.939 Ft

Városhálózati csomópont és településeggyüttes: 5.033.562.331 Ft

Esztergomi tengely és hídfőváros térség: 4.401.871.656 Ft

A keret emelkedése abból adódik, hogy forrásátcsoportosítási kérelmet nyújtottunk be, amiben a keretet 765 millió Ft-tal növeltük. Ezt a TOP Plusz 1.1.1-21 helyi gazdaságfejlesztés intézkedésről csoportosítottuk át. Ezt az összeget még tovább növeltük a 6.382.723.926 Ft összegű közútfejlesztési keretből ide átcsoportosított 752.723.926 Ft összeggel. Továbbá ezt az intézkedést még további 465.000 Ft-tal emeltük, tekintettel, hogy az ITP 2.0-ban még csak 53.627.535.000 Ft-tal terveztünk a rendelkezésre álló 53.628.000.000 Ft helyett.

1.3.2. Fenntartható városfejlesztés

(Két kiemelt város Tatabánya és Esztergom „élhető települések” intézkedéseibe tartozó tevékenységek megvalósítása)

ITP 2.0: 9.609.935.000 Ft

ITP 3.0: 5.409.935.000 Ft

Az 1.3.2-es intézkedésből kikerültek a gazdaságfejlesztési, turisztikai tevékenységek (4.200.000.000 Ft), ezek átkerültek az új 6. prioritásba, azon belül pedig 6.2.1-es intézkedésre.

3. Prioritás „gondoskodó vármegye”

TOP PLUSZ 3.3.1 Gyermeknevelést támogató humáninfrastruktúra fejlesztése

ITP 2.0: 3.620.000.0000 Ft

bölcsődei fejlesztés 504.369.554

óvodai fejlesztés 3.115.630.446

ITP 3.0: 3.620.000.000 Ft

bölcsődei fejlesztés 504.369.554

óvodai fejlesztés 3.115.630.446

Az intézkedés keretösszege nem változott. Az egyes fejlesztési célterületeken belül történt belső átcsoportosítás. A 120/2022.(X.17.) számú közgyűlési határozat alapján kezdeményeztük az IH-nál 20.660.547 Ft összeg átcsoportosítását a városhálózati csomópont és településegüttes tengelytérsegről az esztergomi tengely és hídfőváros tengelytérsegre.

Így a fejlesztési célterületekre rendelkezésre álló forrás az alábbiakra változtak:

- Komáromi tengely és hídfőváros térség számára elkülönített indikatív keretösszeg **1.283.180.572** (Az összeg változatlan marad)
- Városhálózati csomópont és településegüttes számára elkülönített indikatív keretösszeg **973.397.640** (korábbi összeg 994.058.187 Ft volt)
- Esztergomi tengely és hídfőváros térség számára elkülönített indikatív keretösszeg **1.363.421.788 Ft** (korábbi összeg 1.342.761.241 Ft volt)

TOP PLUSZ 3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

ITP 2.0: 1.140.000.000 Ft

Egészségügyi alap-és szakrendelés 730.000.000 Ft

Szociális alapszolgáltatás 410.000.000 Ft

ITP 3.0: 1.140.000.000 Ft

Egészségügyi alap-és szakrendelés 1.040.000.000 Ft

Szociális alapszolgáltatás 100.000.000 Ft

A keretösszeg végösszege nem változott, az egészségügyi és szociális tevékenységek között történt a vármegyei önkormányzat kérelmére belső átcsoportosítás, azzal, hogy a fejlesztési célterületek keretösszegei nem változtak. Az IH jóváhagyta a kérelmet.

VI. Prioritás „versenyképes vármegye”

Erre a prioritásra került át az 1-es prioritásról a helyi gazdaságfejlesztés, 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése, a helyi és térségi turizmusfejlesztés, az aktív turizmus fejlesztése intézkedés, továbbá itt került nevesítésre még a 6.2.1-es fenntartható versenyképes városfejlesztés intézkedés is.

6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés

ITP 2.0: 2.285.000.000 Ft

Komáromi tengely és hídfőváros térség: 215.000.000

Városhálózati csomópont és településeggyüttes: 1.900.000.000

Esztergomi tengely és hídfőváros térség: 170.000.000 Ft

ITP 3.0: 1.350.000.000 Ft

Komáromi tengely és hídfőváros térség: 250.000.000

Városhálózati csomópont és településeggyüttes: 1.100.000.000

Esztergomi tengely és hídfőváros térség: 0 Ft

Az intézkedés 935.000.000 Ft-tal történő csökkentésére a vármegyei önkormányzat kérelmére került sor. Ebből 765.000.000 Ft az élhető település 1.2.1-es intézkedésre, 170.000 Ft pedig a 6.1.3 helyi és térségi turizmus fejlesztése intézkedésre került átcsoportosításra.

6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése

ITP 2.0: 6.382.723.926 Ft

ITP 3.0: 2.830.000.000 Ft

A vármegyei önkormányzat kérelmezte, hogy a TOP PLUSZ változása miatt (4 és 5 ötszámjegyű közutak fejlesztése csak a kedvezményezett járásokban és a fenntartható városokban lehetséges) a forráskeret az alábbiak szerint kerüljön allokálásra:

- kedvezményezett járásban felhasználni tervezett összeg	2 830 000 000 Ft
- fenntartható városok területén útfelújításra tervezett összeg	2 800 000 000 Ft
- TOP Plusz 1. prioritás, 1.2.1 élhető települések	752 723 926 Ft
<i>Összesen:</i>	<i>6 382 723 926 Ft</i>

Az IH a kérelmet jóváhagyta. Emiatt a 6.1.2 intézkedésen csak 2.830.000.000 Ft került allokálásra. A fenntartható városokra eső 2.800.000 Ft a 6.2.1-es intézkedésen került allokálásra.

6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés

ITP 2.0: 2.385.000.000 Ft

Komáromi tengely és hídfőváros térség: 500.000.000 Ft

Városhálózati csomópont és településeggyüttes: 300.000.000 Ft

Esztergomi tengely és hídfőváros térség: 590.000.000 Ft

ITP 3.0: 2.555.000.000 Ft

Komáromi tengely és hídfőváros térség: 500.000.000 Ft

Városhálózati csomópont és településeggyüttes: 300.000.000 Ft

Esztergomi tengely és hídfőváros térség: 760.000.000 Ft

A vármegyei önkormányzat kérelmére 170.000.000 Ft átcsoportosításra került a 6.1.1 helyi gazdaságfejlesztés intézkedésről erre az intézkedésre. Az IH jóváhagyta a kérelmet.

6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése

Az intézkedés keretösszege (1.782.552.147 Ft) nem változott, de a teljes összeg Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzatánál, mint kiemelet kedvezményezett került allokálásra.

6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés

ITP 3.0: 7.000.000.000 Ft

Ilyen intézkedés korábban nem volt. Ennek az intézkedésnek a keretösszege úgy alakult ki, hogy az 1.3.2-es intézkedésből átkerült ide a gazdaságfejlesztés és turisztika (4.200.000.000 Ft), ami kiegészült még a 4 és 5 számjegyű utak fejlesztésére fordítható 2.800.000.000 Ft-tal (ami többletforrásnak tekinthető).

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem az előterjesztés megvitatását és a határozati javaslatok elfogadását.

Tatabánya, 2023. március².....

Popovics György

I.

Határozati javaslat

Komárom Esztergom Vármegye Közgyűlése

1. Komárom-Esztergom Vármegye 2021-2027-es időszakra szóló Integrált Területi Programjának 2. sz. módosítását (3.0-ás változat) a határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja.
2. Felhatalmazza a vármegyei közgyűlés elnökét, hogy az ITP 2. sz. módosítását (3.0-ás változat) egységes szerkezetbe foglalva, a Kormány általi jóváhagyás érdekében küldje meg a Miniszterelnökségnek.

Felelős: Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke

Határidő: az ITP módosítás megküldésére: a döntést követő 3 munkanapon belül

Hivatali végrehajtásért felelős: dr. Veres Zoltán vármegyei jegyző

II.

Határozati javaslat

Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlése

Felhatalmazza a vármegyei közgyűlés elnökét, hogy ha vármegye 2021-2027-es időszakra szóló Integrált Területi Programjának 2. sz. módosítása (3.0-ás változat) kapcsán további korrekcióra, kiegészítésre van szükség, azt végrehajthassa a vármegyei közgyűlés utólagos tájékoztatása mellett.

Felelős: Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Hivatali végrehajtásért felelős: dr. Veres Zoltán vármegyei jegyző

Az előterjesztés mellékletei:

1. sz. melléklet: Komárom-Esztergom Vármegye 2021-2027-es időszakra szó Integrált Területi Programjának 2. sz. módosítása (3.0 változat) korrektúrával
2. sz. melléklet: Komárom-Esztergom Vármegye 2021-2027-es időszakra szó Integrált Területi Programjának 2. sz. módosítása (3.0 változat) korrektúra nélkül egységes szerkezetben
3. Irányító Hatóság minőségbiztosítása